

**НАУКОВО-ТЕХНІЧНА БІБЛІОТЕКА ім. Г. І. ДЕНИСЕНКА
НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»**

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
БІБЛІОТЕКИ КПІ**

2017-2020 рр.

Проект

Київ

2016

Передмова

Сьогодні, коли зміни в усіх сферах нашого життя стали настільки швидкими, що сприймаються вже як постійний звичний стан, є розуміння того, що бібліотекам просто необхідно не просто встигати за цими змінами, а йти на випередження. Як то кажуть: «змінюйся, або помри». Певно, що непросто виходити із зони комфорту та переосмислювати своє існування. Але саме це і робили ми, команда із 15 працівників нашої Бібліотеки, які останні півроку працювали над цією стратегією. Ми вчилися ставити собі незручні запитання та знаходити на них відповіді. Тут викладено наше спільне бачення та плани того, куди нам рухатися далі.

Стратегія розвитку Бібліотеки КПІ на 2017–2020 рр. – трансформаційна стратегія, метою реалізації якої є якісно змінити діяльність бібліотеки відповідно до потреб клієнтів, університету, сучасних тенденцій та кращих світових практик за допомогою інноваційних управлінських рішень і сучасних технологій. Реалізація стратегії передбачає кардинальне переосмислення діяльності Бібліотеки й її трансформацію в процесно-орієнтований інтелектуальний центр університету, який гнучко реагує на зміни.

Ми перетворюємо Бібліотеку в нову клієнтоорієнтовану та сервісну систему. Метою існування нашої Бібліотеки є створення цінності для клієнтів. Ми переконані, що цінним є лише той, хто створює цінність.

Для нас це – не просто документ і слова, це – початок нового етапу в професійному житті. І ми прикладемо максимум зусиль, щоб стратегія не залишилася лише красивим документом, а була успішно реалізована.

Ми вдячні за розуміння та підтримку адміністрації нашого університету, партнерам, та колегам. І ми впевнені, що разом у нас все вийде, бо все залежить від сили бажання.

Щиро,

Оксана Бруй

Директор Бібліотеки КПІ

Вступ

Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка (далі – Бібліотека) є загальноуніверситетським структурним підрозділом Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (далі – НТУУ «КПІ») та за Положенням знаходиться у підпорядкуванні першого проректора.

Стратегію Бібліотеки розроблено в контексті загальної Стратегії розвитку НТУУ «КПІ» на 2012–2020 роки (2012 року) та спрямовано на досягнення визначених університетом пріоритетів.

Стратегія визначає візію, місію та цінності, а також цілі та ініціативи, необхідні для їх досягнення, за чотирма основними стратегічними напрямками: навчання і розвиток, процеси, клієнти та фінанси. У «карті стратегії» відображено логіку діяльності Бібліотеки для реалізації стратегії та виконання своєї місії.

В основу стратегії покладено збалансовану систему показників, яка застосовується в усьому світі як у бізнесі, так і в некомерційних організаціях, зокрема, у багатьох зарубіжних бібліотеках. Досягнення стратегічних цілей відслідковуватиметься за показниками, які також наведені в цьому документі, на основі яких, за потреби, буде здійснюватися коригування стратегічних планів та ужито заходів.

В організаційний контекст і корпоративну культуру Бібліотеки вводиться поняття «клієнт». Йдеться саме про клієнтів, а не лише читачів або користувачів, адже поняття «клієнт» позначає всіх, кому ми пропонуємо певні продукти та додану цінність, що є відповіддю на їх потреби, та тих, хто разом з нами створює цінність для інших клієнтів.

Деталізований план заходів для реалізації стратегії із розрахунками ресурсів, термінів виконання та відповідальними особами є окремим документом і не входить до стратегії.

● Контекст

● Внутрішній контекст

Досить тривалий час у діяльності Бібліотеки не відбувалося суттєвих змін, як результат – Бібліотека не відповідає критеріям сучасної університетської бібліотеки й має неефективні процеси та організаційну структуру, а портфель послуг є застарілим та не відповідає потребам користувачів.

Із загальної кількості назв видань фонду, видання після 2000 року становлять лише близько 10 %, що ставить під сумнів актуальність бібліотечної колекції. Близько третини щорічних нових надходжень (назв) до бібліотеки видані в останні 2 роки. Однак, загальна кількість і назв, і примірників, які щороку долучаються до фонду, є недостатньою – 15 548 примірників / 9 257 назв у 2015 році. Майже не надходять іноземні видання: 937 примірників видань (6 % від загальної кількості примірників) іноземними мовами (не враховуючи російську). Більше половини нових надходжень до Бібліотеки (61 % – 9 542 із 15 548 примірників у 2015 році) становлять дарунки, а на придбання літератури витрачено всього близько 140 000 грн. Хоча університет передплачує певну кількість баз даних наукових ресурсів (15 у 2015 році), цього не достатньо для якісного інформаційного забезпечення навчального та наукового процесів. Бібліотека має слабкі зв'язки із навчальними та науковими підрозділами університету та не формує свої фонди відповідно до їх запитів. У цілому, колекція інформаційних ресурсів Бібліотеки не є актуальною та не достатньо використовується у навчанні та науковій діяльності спільнотою НТУУ «КПІ».

Хоча на загал можна констатувати, що Бібліотека має не достатньо сильну позицію в університеті, однак в останні декілька років ця ситуація змінюється. В першу чергу через активність, підтримку та супровід фахівцями Бібліотеки наукових журналів НТУУ «КПІ» та проекту ЕІАКРІ. В останні два роки в університеті з'являються студентські ініціативи «змін Бібліотеки», які підтримуються як адміністрацією бібліотеки, так і університету, та успішно реалізуються (проект «Студентський простір Belka» – відкрита платформа для індивідуальної та командної роботи студентів НТУУ «КПІ»). Бібліотека розташована в центрі університетського містечка та має потенціал стати його потужним комунікаційним центром.

Для автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів використовується програмне забезпечення світового рівня ALEPH 500, однак техніка та обладнання є застарілими і в недостатній кількості, а мережева інфраструктура потребує розширення та оновлення.

Бібліотека знаходиться в окремій будівлі, яка спроектована та побудована спеціально для бібліотеки. Але після відкриття у 1979 році у приміщенні не було проведено жодного капітального ремонту. Застарілі комунікації та інженерні системи унеможливають створення комфортних умов для користувачів та працівників Бібліотеки. У дизайні ж має відобразитися сучасна філософія бібліотек: відкритість, прозорість, зручність, дружність до споживача. Приміщення потребує оновлення комунікацій, заходів із енергоефективності та редизайну.

Бібліотека має достатню кількість штатних одиниць для провадження ефективної та результативної діяльності (113 одиниць бібліотечного та 29 технічного персоналу). Однак працівники не мають достатньо необхідних знань, умінь і навичок для ефективної організації технологічних процесів та якісного надання необхідних послуг і сервісів користувачам.

У колективі Бібліотеки є бажання та потенціал до змін: потенційно сильна ланка середнього менеджменту (завідуючі та керівники напрямів) здатна стати «командою змін»; значна кількість працівників підтримують позицію дирекції щодо необхідності якісних змін діяльності Бібліотеки. Це дає підстави вважати, що у Бібліотеці працює «критична маса» людей для успішного проведення таких змін.

Зовнішній контекст

Як і університет, як і решта українських бібліотек, наша Бібліотека десятиліттями існує в умовах економічної та політичної нестабільності в країні. Однак українські освітні та культурні інституції мають можливість брати участь у грантових проектах від міжнародних та національних інституцій з різних країн.

В останні 20 років інформаційно-бібліотечна галузь в Україні практично не розвивалася. Як наслідок – застаріле законодавство та національні галузеві стандарти. А

якість бібліотечної освіти не відповідає сучасним вимогам та потребам. Та існує багато як платних, так і безкоштовних навчальних програм, онлайн-курсів тощо для здобуття працівниками Бібліотеки необхідних нових знань, умінь та навичок.

Хоча на ринку є фахівці з необхідними для Бібліотеки компетенціями, але більшість з них не мають бібліотечної освіти, що являється проблемою, оскільки діючі нормативні документи для зарахування на роботу працівника до бібліотеки вимагають освіти відповідного напрямку підготовки.

У питаннях освоєння та використання інформаційних технологій українські бібліотеки мають критичне відставання від своїх користувачів. Однак самі технологічні рішення, здатні задовольнити потреби користувачів, існують, створюються нові та мають приклади успішного застосування в західних бібліотеках.

У 2016 році Кабінетом міністрів України прийнято Стратегію розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України», реалізація якої передбачає інтенсивний розвиток української інформаційно-бібліотечної галузі відповідно до сучасних міжнародних стандартів.

Останні роки в Україні проходить активне реформування освіти на науки. НТУУ «КПІ» активно включений в цей процес як ініціатор та апробатор багатьох нововведень. Варто зазначити кілька основних позицій, які є важливими для університетської бібліотеки, щоб зрозуміти стратегічну ідею та цілі:

- дослідницькі університети
- навчання на основі досліджень
- впровадження інноваційних досліджень у бізнес, виробництво тощо
- академічна доброчесність – ключова роль в освітньому та науковому процесах

● Тренди

Світові тренди, які впливатимуть на розвиток Бібліотеки у найближчі п'ять років:

- Відкрита наука (Open Science) – рух, мета якого – зробити наукові дослідження, наукові дані та їхнє поширення доступними для всіх рівнів зацікавленого суспільства, як для любителів, так і для професіоналів. Включає в себе такі заходи, як публікації відкритих досліджень (Open Research), кампанії на підтримку відкритого доступу (Open Access), стимулювання вчених до використання «науки з відкритим блокнотом» (Open Notebook Science), і загалом полегшення публікації та обігу наукового знання. Основні принципи відкритої науки: відкриті дані (Open Data), відкриті джерела (Open Source), відкрита методологія (Open Methodology), відкрите рецензування (Open Peer Review), відкритий доступ (Open Access), відкриті освітні ресурси (Open Educational Resources)

(Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії)

- Відкрита освіта (Open Education) – це складна соціальна система, здатна до швидкого реагування у зв'язку з мінливими соціально-економічними ситуаціями, індивідуальними та груповими освітніми потребами і запитами. Вона базується на світоглядних і методологічних засадах відкритості та безперервності процесу пізнання. Передбачає активне використання спеціалізованих технологій і засобів навчання (комп'ютерів, мережевих засобів, мультимедійних технологій, спеціального програмного забезпечення для підготовки навчальних курсів і навчання студентів). Є гнучкою та асинхронною (можливість навчатися в зручний час, у зручному місці і в зручному темпі індивідуально). Характеризується новою роллю викладача (координування пізнавального процесу, коректування змісту дисципліни, консультації під час складання індивідуального навчального плану, керівництво навчальними проектами) та учня (підвищення вимог до самоорганізації, вмотивованості, самостійної роботи)

(Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії)

- Ключова роль бібліотек для реалізації ідей Open Science та Open Education
- Інтенсивний розвиток і поширення інформаційних технологій (у тому числі, великі дані, інтернет речей, мобільні технології, соціальні мережі)

- Більшість користувачів бібліотек – «цифрове покоління» (Digital Natives) та «цифрові громадяни» (Digital Citizen)
 - Цифрове покоління – люди, які народились під час цифрової революції й вже від народження знаходяться під дією цифрових технологій
 - Цифрові громадяни – люди, які активно та регулярно використовують інформаційні технології (зокрема інтернет) у своїй суспільно-політичній діяльності та взаємодії з державою, приватними й громадськими інституціями

● Стратегічна ідея

● Візія

Ким ми хочемо бути

Бібліотека КПІ – процесно-орієнтований інтелектуальний, комунікаційний, інноваційний центр, визнаний університетською та фаховою спільнотами, який гнучко реагує на постійно змінні потреби та очікування клієнтів

- «процесно-орієнтованість» – управління та організація роботи Бібліотеки орієнтована на процеси і проекти, в основі яких – створення цінності для клієнтів
- «інтелектуальний центр» – знання та ідеї народжуються в Бібліотеці; знання та ідеї народжуються Бібліотекою
- «комунікаційний центр» – Бібліотека – комфортне фізичне та віртуальне середовище для спілкування користувачів; Бібліотека знаходиться в центрі наукової комунікації університету
- «інноваційний центр» – бібліотекарі постійно досліджують, навчаються, освоюють, впроваджують та поширюють інновації

● Місія

Для чого ми існуємо – що ми робимо, для кого і яким чином

Задля інтегрування КПІ в світовий науково-освітній простір створити і розвивати для дослідників університету середовище, що сприяє дослідженню, навчанню та викладанню, через якісний інформаційний супровід, сервісність та комфортний фізичний і віртуальний простір

● Цінності

У що ми віримо й на що орієнтуємося у досягненні мети та щоденній роботі

Сервісність та Відповідальність

- Ми вважаємо, що кожен користувач Бібліотеки є унікальним і важливим
- Ми швидко та адекватно реагуємо на запити, потреби та очікування користувачів
- Ми створюємо та розвиваємо комфортний простір для навчання, дослідження, роботи та взаємодії
- Ми відповідальні за дотримання наших зобов'язань перед користувачами, за якість наших ресурсів та послуг
- Ми відповідальні один перед одним

Відкритість та Доступність

- Ми відкриті та доступні для всіх
- Наші ресурси та послуги відкриті в часі та просторі
- Ми відкриті для спілкування із користувачами та колегами

Почуття та Повага

- Ми любимо те, що ми робимо
- Ми поважаємо наших користувачів та їхні права і свободи
- Ми поважаємо та довіряємо один одному

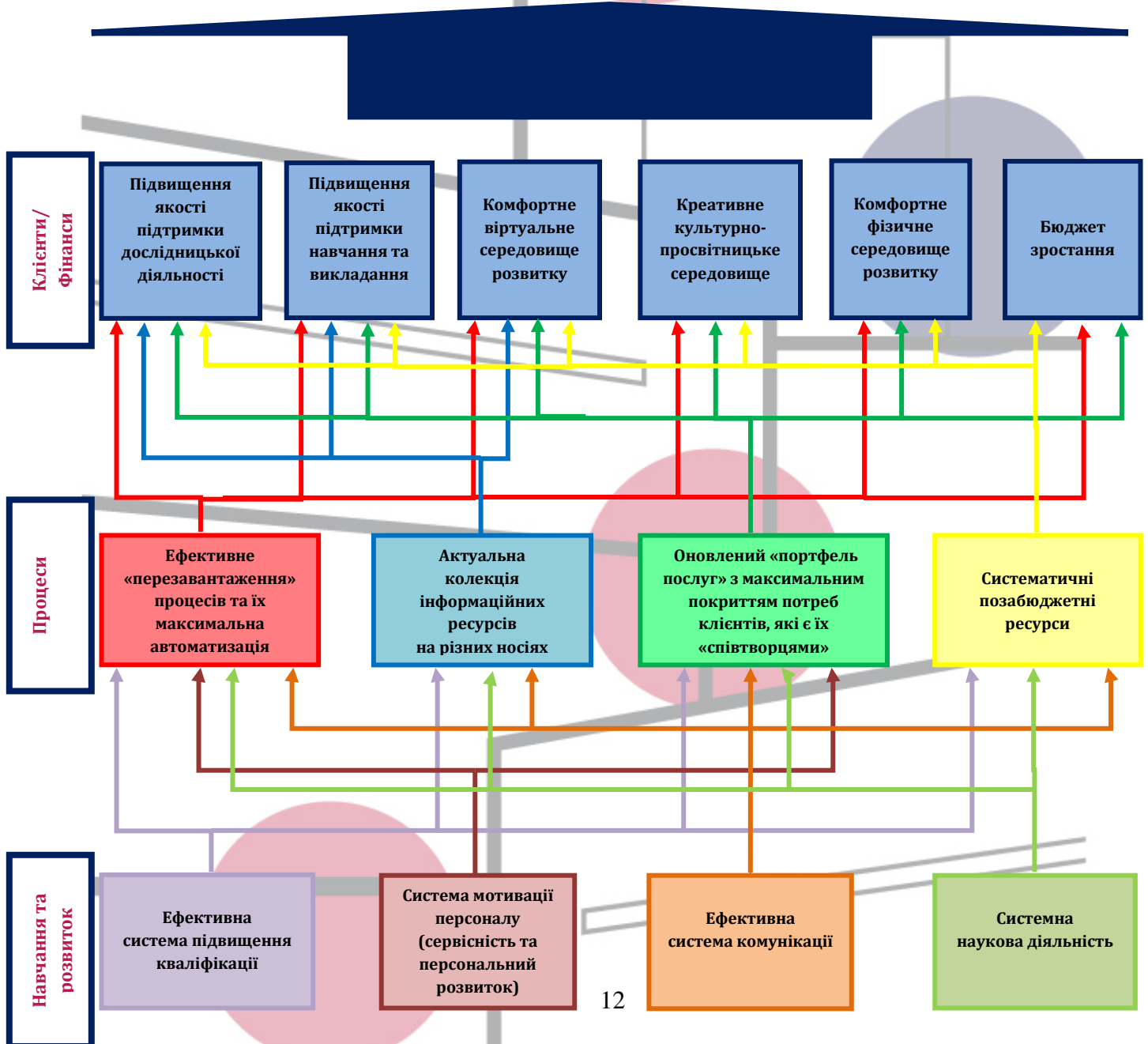
Досконалість та Інноваційність

- Ми постійно шукаємо й використовуємо всі можливості для вдосконалення нашого професійного рівня
- Ми завжди вчимося та обмінюємося знаннями
- Ми досліджуємо і впроваджуємо інновації, щоб покращити вже існуюче та створити краще

Карта стратегії

МІСІЯ БІБЛІОТЕКИ КПІ

Задля інтегрування КПІ в світовий науково-освітній простір створити і розвивати для дослідників університету середовище, що сприяє дослідженню, навчанню та викладанню, через якісний інформаційний супровід, сервісність та комфортний фізичний і віртуальний простір

● Стратегічна перспектива «Клієнти»

У цій перспективі визначено стратегічні цілі та ініціативи, які показують як Бібліотека створює цінність для клієнтів та задовольняє їхні потреби й очікування.

● Ціль 1. Підвищення якості підтримки дослідницької діяльності

Дослідження – основа сучасної університетської науки та освіти. Бібліотека, знаходячись у центрі наукової комунікації університету, включена в усі етапи дослідження та допомагає організувати роботу досліднику (викладачу, аспіранту, докторанту, студенту) таким чином, щоб із мінімальними затратами ресурсів досягати вищих результатів.

Ініціативи

- Надавати швидкий доступ до релевантної інформації через відкритий доступ до найбільш запитуваної частини друкованої колекції; електронну бібліотеку та архів, систему пошуку та доставки для одночасного пошуку як в зовнішніх наукових та освітніх електронних ресурсах (передплатних та відкритого доступу), так і в електронних ресурсах власної генерації (е-каталог, е-бібліотека, е-архів); віддалений авторизований доступ до передплачених баз даних; запровадження нових сервісів е-каталогу *(Також у Підвищення якості організації навчання та викладання та Комфортне фізичне середовище)*
- Створити навчально-консультаційний центр підтримки освіти та досліджень як окремих структурний підрозділ Бібліотеки *(Також в Підвищення якості організації навчання та викладання)*
- Продовжувати інтенсивний розвиток ЕІАКРІ – відкритого електронного архіву наукових та освітніх матеріалів НТУУ «КПІ»

- Продовжувати інтенсивний розвиток видавничих проектів наукових періодичних видань та наукових конференцій
- Запровадити систему сервісності обслуговування (стандарт-дефект-перевищення очікувань клієнта)
(Також у Підвищення якості організації навчання та викладання, Комфортне фізичне середовище, Ефективна система підвищення кваліфікації та Система мотивації персоналу, спрямована на сервісність і персональний розвиток)

Показники досягнення цілі

- Щорічне збільшення кількості науковців та їх статей, що індексуються в міжнародних наукометричних базах даних
- Щорічне збільшення наукометричних показників (сукупно) для НТУУ «КПІ» в наукометричних базах даних Scopus, Web of Science та науковому онлайн-сервісі Google Scholar
- Щорічне підвищення рівня задоволеності дослідників якістю обслуговування бібліотеки за напрямом підтримки наукових досліджень
- Щорічне підвищення рівня задоволеності «наукових менеджерів» (адміністрації університету, редакцій наукових журналів та конференцій НТУУ «КПІ») якістю обслуговування бібліотеки за напрямом підтримки наукових досліджень

Ціль 2. Підвищення якості підтримки навчання та викладання

Навчальний процес університету тісно пов'язаний із дослідницькою діяльністю. Бібліотека пропонує викладачам і студентам ресурси та інструменти для його ефективної організації.

Ініціативи

- Надавати швидкий доступ до релевантної інформації через відкритий доступ до найбільш запитуваної частини друкованої колекції; електронну бібліотеку та архів, систему пошуку та доставки для одночасного пошуку як в зовнішніх наукових та освітніх електронних ресурсах (передплатних та відкритого доступу), так і в електронних ресурсах власної генерації (е-каталог, е-бібліотека, е-архів); віддалений авторизований доступ до передплачених баз даних; запровадження нових сервісів е-каталогу *(Також у Підвищення якості організації дослідницької діяльності та Комфортне фізичне середовище)*
- Створити навчально-консультаційний центр підтримки освіти та досліджень як окремий структурний підрозділ Бібліотеки *(Також у Підвищення якості організації дослідницької діяльності)*
- Забезпечити можливість виконання лабораторних робіт у Бібліотеці на спеціалізованому програмному забезпеченні
- Здійснювати на постійній основі спільні методичні напрацювання із викладачами для проведення занять
- Розробити та запровадити викладання на постійній основі курс з Інформаційної грамотності для студентів різних курсів та аспірантів
- Розробляти та поширювати на постійній основі інструкції, рекомендації, посібники із питань організації та проведення навчальної та дослідницької діяльності
- Запровадити систему сервісності обслуговування (стандарт-дефект-перевищення очікувань клієнта) *(Також у Підвищення якості організації дослідницької діяльності, Комфортне фізичне середовище, Ефективна система підвищення кваліфікації та Система мотивації персоналу, спрямована на сервісність і персональний розвиток)*

Показники досягнення цілі

- Щорічне підвищення рівня задоволеності користувачів актуальністю інформаційних ресурсів у Бібліотеці
- Збільшення середньомісячної за рік кількості користувачів навчально-консультаційного центру підтримки освіти та досліджень
- Збільшення середньомісячної за рік кількості завантажених повнотекстових документів із наукових е-ресурсів
- Щорічне збільшення обертаності фонду (книговидача/кількість фонду)

Ціль 3. Комфортне фізичне середовище

У Бібліотеці кожен знайде зручне місце, щоб самостійно чи з колегами підготуватися до занять, попрацювати над новим проектом, підготувати статтю до наукового журналу чи виступ на конференцію, зустрітися з викладачем або науковим керівником, підопічним студентом чи аспірантом, поспілкуватися з друзями або відпочити. У Бібліотеці створюються комфортні фізичні та психологічні умови не лише для користувачів, а й для працівників Бібліотеки.

Ініціативи

- Оновити інженерні системи (теплопостачання та кондиціонування, водопостачання, каналізацію та водовідведення) та електро- і комп'ютерні мережі із мінімізуванням енерговитрат для створення комфортних умов перебування у приміщенні бібліотеки
- Зробити редизайн приміщення бібліотеки відповідно до сучасних тенденцій та потреб користувачів

Показники досягнення цілі

- Підвищення рівня фізичного комфорту користувачів у Бібліотеці
- Підвищення рівня психологічного комфорту користувачів у Бібліотеці
- Збільшення середньомісячної кількості відвідувань Бібліотеки (фізична присутність)
- Щорічний приріст комфортних зон для користувачів із оновленим дизайном та обладнанням

Ціль 4. Комфортне віртуальне середовище

Через інтенсивний розвиток інформаційних технологій Бібліотеці необхідно пропонувати користувачам свої послуги та сервіси дистанційно без часових та просторових обмежень, в комфортному для них режимі, із застосуванням сучасних технологічних інструментів.

Ініціативи

- Створити веб-портал Бібліотеки як єдину точку доступу до всіх бібліотечних ресурсів та послуг із урахуванням потреб людей з обмеженими фізичними можливостями та із пристосуванням до мобільних технологій
(Також в Ефективна система комунікації)
- Запровадити онлайн-довідку із урахуванням потреб людей з обмеженими фізичними можливостями та із пристосуванням до мобільних технологій
- Надавати швидкий доступ до релевантної інформації через відкритий доступ до найбільш запитуваної частини друкованої колекції; електронну бібліотеку та архів, систему пошуку та доставки для одночасного пошуку як в зовнішніх наукових та освітніх електронних ресурсах (передплатних та відкритого доступу), так і в електронних ресурсах власної генерації (е-каталог, е-бібліотека, е-архів); віддалений авторизований

доступ до передплачених баз даних; запровадження нових сервісів е-каталогу (Також у Підвищення якості організації навчання та викладання та Підвищення якості організації дослідницької діяльності)

- Розширити зону покриття та посилити сигнал Wi-Fi для покращення доступу користувачів до інтернету
- Забезпечити використання ліцензійного програмного забезпечення (операційні системи, прикладні програми, бази даних, системи безпеки) на всіх процесах та напрямках роботи Бібліотеки

Показники досягнення цілі

- Підвищення рівня комфортності користувачів у віртуальному середовищі Бібліотеки
- Збільшення середньомісячної кількості відвідувань веб-ресурсів Бібліотеки (веб-сайт, ЕІАКРІ, WEB-OPAC, електронна бібліотека)
- Збільшення середньомісячної кількості користувачів науковими е-ресурсами віддаленого доступу (передплатними та відкритого доступу)

Ціль 5. Креативне культурно-просвітницьке середовище

Бібліотека – місце, яке спонукає до творення нових ідей. Користувачам пропонуються ресурси та послуги не лише для навчання, викладання та дослідження, а й для спілкування та розвитку творчої особистості. У науково-популярних, культурно-просвітницьких, мистецьких заходах та проектах Бібліотеки мистецтво поєднується з наукою, філософія з технікою, адже саме на перетині гуманітарних та науково-технічних знань народжуються проривні ідеї.

Ініціативи

- Створити в структурі Бібліотеки підрозділ культурно-просвітницької діяльності

- Сприяти та підтримувати культурно-просвітницькі ініціативи користувачів
- Розвивати спільні з партнерами та користувачами культурно-просвітницькі програми та проекти

Показники досягнення цілі

- Щорічне збільшення кількості культурно-просвітницьких ініціатив користувачів, підтриманих Бібліотекою
- Щорічне збільшення кількості спільних з партнерами та користувачами культурно-просвітницьких програм та проектів
- Щорічне збільшення кількості культурно-просвітницьких заходів, організованих Бібліотекою

● Стратегічна перспектива «Фінанси»

У цій перспективі визначено стратегічні цілі та ініціативи, які відображають наскільки оптимально бібліотека використовує бюджет і як її сприймають сторони, що його наповнюють (університет, спонсори, грантодавці тощо).

● Ціль 1. Бюджет зростання

Щоб Бібліотека була гнучкою в своїй діяльності, оперативно й адекватно реагувала та здійснювала відповідні дії для задоволення потреб своїх клієнтів, необхідно мати достатньо коштів для підтримки вже наявних послуг та сервісів на високому рівні та запровадження нововведень.

Ініціативи

- Досягнути щорічного зростання бюджету Бібліотеки на суму, достатню для забезпечення основної діяльності бібліотеки та для реалізації не менше одного нового проекту
- Досягнути виконання наказу №4-55 Про фінансове забезпечення діяльності НТБ, де передбачено відрахування від позабюджетних коштів структурних підрозділів університету, отриманих за надання всіх видів платних послуг, в розмірі 3% загальної суми надходжень на розвиток Бібліотеки
- Диверсифікувати джерела наповнення бюджету Бібліотеки, щорічно збільшуючи частку недержавного фінансування
(Також у Систематичні позабюджетні ресурси, достатні для основної діяльності Бібліотеки та нововведень)

Показники досягнення цілі

- Збільшення % витрат на удосконалення та нововведення
- Зменшення кількості напрямів роботи Бібліотеки з недостатнім фінансуванням

● Стратегічна перспектива «Процеси»

У цій перспективі визначено стратегічні цілі та ініціативи, які відображають, що потрібно удосконалити Бібліотеці в тому, що стосується її основних процесів (в яких створюється цінність) для найкращого задоволення потреб клієнтів.

● Ціль 1. Ефективне «перезавантаження» процесів та їх максимальна автоматизація

Для досягнення вагомих покращень у показниках результативності діяльності Бібліотеки, оптимізації витрат, якості, рівня та оперативності надання послуг і сервісів необхідно фундаментально переосмислити та перепроєктувати всі бізнес-процеси Бібліотеки (і основні, і забезпечувальні, і стратегічний). Водночас важливо їх максимально автоматизувати, що дозволить підвищити їх ефективність та проводити швидкий моніторинг результатів.

Ініціативи

- Провести реінжиніринг стратегічного, забезпечувальних та основних бізнес-процесів Бібліотеки з використанням методик моделювання IDEF0
- Провести реструктуризацію Бібліотеки згідно з визначеними бізнес-процесами
- Здійснити перенабір працівників на всі процеси відповідно до необхідних знань, вмінь та навичок. У першу чергу провести внутрішній конкурс. За відсутності необхідних компетенцій, проводити навчання працівників та залучати нових працівників ззовні
- Максимально автоматизувати всі процеси
- Розробити та впровадити систему оцінювання ефективності процесів та результатів діяльності Бібліотеки

Показники досягнення цілі

- Щорічне підвищення загального рівня задоволеності користувачів роботою Бібліотеки
- Щорічне зменшення % незадоволених запитів користувачів
- Щорічне покращення ключових показників ефективності рівня процесів
- Зменшення часу на виправлення збоїв у роботі Бібліотеки
- Скорочення часу проходження паперових документів від моменту надходження їх в Бібліотеку до розміщення на полиці для доступу користувачів
- Щорічне збільшення % автоматизованих процесів

Ціль 2. Оновлений «портфель послуг» з максимальним покриттям потреб клієнтів, які є їх «співтворцями»

Саме через послуги Бібліотека пропонує своїм клієнтам ті цінності, які відповідають їхнім потребам. Тому оновлення вже діючих та введення нових послуг є важливим для затребуваності та успішності Бібліотеки.

Ініціативи

- Переглянути та оновити «портфель послуг» Бібліотеки. Через послуги та сервіси створюватиметься додаткова цінність та максимально задовольнятимуться потреби клієнтів. Сервісність – основний принцип організації оновлених та нових послуг, сервісів Бібліотеки
- Розробити та запровадити платні послуги на основі самоокупності

- Залучати клієнтів на постійній основі до процесів організації послуг та сервісів, як впроваджуючи спільні проекти Бібліотеки та клієнтів, так і підтримуючи реалізацію окремих ініціатив клієнтів у приміщенні Бібліотеки

Показники досягнення цілі

- Збільшення кількості обслугованих користувачів Бібліотеки (середньомісячне за рік)
- Щорічне збільшення % покриття послугами потреб користувачів
- Збільшення кількості успішних ініціатив/ проектів із впровадження нових послуг та сервісів Бібліотеки спільних з клієнтами
- Збільшення кількості успішних ініціатив/ проектів із впровадження нових послуг та сервісів – окремих ініціатив клієнтів у приміщенні Бібліотеки

Ціль 3. Актуальна колекція інформаційних ресурсів на різних носіях

Інформаційні ресурси, які бібліотека пропонує користувачам мають максимально відповідати потребам навчального та наукового процесів університету. Саме тому Бібліотека розвиватиме актуальну колекцію ресурсів на різних носіях (паперових та електронних), залучаючи до її формування університетську спільноту.

Ініціативи

- Налагодити взаємозв'язок та формувати бібліотечну колекцію із залученням кафедр, викладачів та студентів
- Збільшувати кількість придбаної літератури, акцентуючи увагу на тематичному різноманітті та виданнях останніх років із розширенням їх репертуару бюджету на комплектування друкованої колекції та передплату електронних ресурсів
- Збільшувати електронну колекцію Бібліотеки через розширення передплати на повнотекстові бази даних та залучення авторитетних наукових ресурсів відкритого доступу

- Розширити взаємозв'язки із іншими бібліотеками щодо книгообміну та спільного використання інформаційних ресурсів

Показники досягнення цілі

- Щорічне зменшення % незадоволених запитів користувачів на інформаційні ресурси
- Щорічне зменшення % інформаційних ресурсів, не залучених на замовлення користувачів
- Щорічний приріст % залучених до колекції Бібліотеки ресурсів (2 останні роки видання)
- Щорічне збільшення обертаності фонду (книговидача/кількість фонду)

Ціль 4. Систематичні позабюджетні ресурси, достатні для основної діяльності Бібліотеки та нововведень

Бібліотека повністю фінансується з бюджету університету. Стабільно кошти виділяються лише на заробітну плату та комунальні послуги. Оскільки для проведення трансформації Бібліотеки, оновлення та зміни якості її ресурсів і послуг, виконання Бібліотекою своєї місії та досягнення поставлених цілей ресурсів, які виділяються із бюджету університету, недостатньо. Тому необхідно вивести на рівень процесу активне систематичне залучення грантових та спонсорських ресурсів на операційну діяльність та розвиток Бібліотеки.

Ініціативи

- Створити окремий структурний підрозділ із залучення позабюджетних ресурсів на розвиток Бібліотеки

- Диверсифікувати джерела наповнення бюджету Бібліотеки, щорічно збільшуючи частку недержавного фінансування
(Також у *Бюджет зростання*)
- Залучати на постійній основі позабюджетні ресурси на підвищення кваліфікації працівників, розвиток основних напрямів діяльності Бібліотеки та впровадження нововведень (проведення заходів з підвищення кваліфікації, актуалізацію бібліотечної колекції, створення консультаційно-тренінгового центру підтримки освіти та досліджень, реалізації проекту енергозбереження та редизайну приміщення Бібліотеки, оновлення технічного обладнання, створення електронної бібліотеки тощо)

Показники досягнення цілі

- Щорічне збільшення кількості джерел залучення коштів
- Щорічне збільшення кількості підготовлених проектів для залучення ресурсів
- Щорічне збільшення кількості підтриманих проектів
- Щорічне збільшення кількості залучених благодійних ресурсів

● Стратегічна перспектива «Навчання та розвиток»

У цій перспективі визначено стратегічні цілі та ініціативи, що відображають, як Бібліотека підтримуватиме свою здатність до змін та інновацій, щоб мати змогу удосконалювати основні процеси та досягати успіху, реалізовувати стратегію, досягати візії та виконувати місію, дотримуючись визначених цінностей.

● Ціль 1. Ефективна система підвищення кваліфікації

Ефективна система підвищення кваліфікації забезпечить зростання професійної компетенції працівників Бібліотеки до рівня, достатнього для ефективної організації процесів у бібліотеці та створення цінності для задоволення потреб користувачів через сервісну систему послуг.

Ініціативи

- Створити окремий структурний підрозділ, що займатиметься питаннями розвитку персоналу Бібліотеки
(Також у Система мотивації персоналу, орієнтована на сервісність та персональний розвиток)
- Розробити та затвердити програми з підвищення кваліфікації за всіма напрямками роботи Бібліотеки, залучаючи всіх її працівників та включаючи заходи із самоосвіти
- Знайти і залучити на постійній основі спеціалістів-тренерів за всіма напрямками програми з підвищення кваліфікації
- Підготувати тренерів із числа працівників Бібліотеки за всіма ключовими напрямками діяльності бібліотеки

- Розробити та запровадити систему оцінювання результатів підвищення кваліфікації
- Розробити та запровадити механізм прямого зв'язку між системами підвищення кваліфікації та мотивації
(Також у Система мотивації персоналу, орієнтована на сервісність та персональний розвиток)

Показники досягнення цілі

- Щорічне підвищення загального рівня задоволеності користувачів роботою Бібліотеки
- Щорічне зменшення % незадоволених запитів користувачів
- Щорічне зменшення кількості процесів роботи Бібліотеки із недостатньою кількістю працівників, які мають необхідні компетенції
- Щорічне збільшення кількості працівників, які підвищили кваліфікацію

Ціль 2. Система мотивації персоналу, орієнтована на сервісність та персональний розвиток

Від того, наскільки мотивованими та включеними будуть працівники, залежить і загальний успіх та результат діяльності Бібліотеки, і те, наскільки ефективно та швидко будуть запроваджуватися заплановані нововведення, і те, якою буде щоденна робота кожного працівника. Будуючи Бібліотеку як сучасну клієнтоорієтовану організацію, яка постійно навчається, необхідно запровадити систему мотивації працівників бібліотеки, яка буде стимулювати їх до сервісності та персонального розвитку.

Ініціативи

- Створити окремий структурний підрозділ, що займатиметься питаннями розвитку персоналу Бібліотеки
(Також в Ефективна система підвищення кваліфікації)
- Розробити та запровадити гнучку систему організації робочих процесів
- Запровадити систему преміювання працівників за особливі роботи та роботи понад нормою
- Запровадити систему корпоративних заходів, спрямованих на формування корпоративної культури через неформальне спілкування (спільні виїзди на екскурсії, професійні поїздки) та спеціальні навчальні заходи
(Також в Ефективна система комунікації)
- Розробити та запровадити механізм прямого зв'язку між системами підвищення кваліфікації та мотивації
(Також в Ефективна система підвищення кваліфікації)
- Підтримувати та заохочувати ініціативність та неформальну міжособистісну взаємодію між працівниками Бібліотеки для швидкого та результативного виконання спільних завдань
(Також в Ефективна система комунікації)

Показники досягнення цілі

- Щорічне збільшення рівня задоволеності користувачів сервісністю персоналу Бібліотеки
- Щорічне збільшення кількості «удосконалень» в роботі Бібліотеки, ініційованих працівниками

- Щорічне збільшення % працівників, які взяли участь у різних заходах з підвищення кваліфікації

● Ціль 3. Ефективна система комунікації

Для того щоб Бібліотека провадила результативну діяльність та швидше досягала визначених цілей, необхідно запровадити ефективну систему внутрішньої та зовнішньої комунікації. Важливими елементами такої системи є поінформованість та взаємодія між працівниками Бібліотеки, налагоджені зв'язки між Бібліотекою та користувачами, адміністрацією і підрозділами університету, імідж та позиція бібліотеки в університеті, професійному середовищі, серед благодійників та грантодавців тощо.

Ініціативи

- Створити окремий структурний підрозділ, який займатиметься питаннями внутрішньої та зовнішньої комунікації
- Розробити та запровадити систему комунікації Бібліотеки із застосуванням сучасних комунікаційних каналів та засобів
- Створити діючу єдину інформаційну систему доступу до внутрішньої інформації працівниками бібліотеки
- Створити веб-портал Бібліотеки як єдину точку доступу до всіх бібліотечних ресурсів та послуг із урахуванням потреб людей з обмеженими фізичними можливостями та із пристосуванням до мобільних технологій
(Також у *Комфортне віртуальне середовище*)
- Провести ребрендинг Бібліотеки
- Встановити постійний ефективний взаємозв'язок з науковими та адміністративними підрозділами університету

- Налагодити постійний зворотній зв'язок з клієнтами бібліотеки через щорічне опитування, онлайнні форми тощо
- Запровадити чітку та зрозумілу для користувачів систему інформування та навігації в приміщенні бібліотеки (оновити лайт-бокси, оновити інформаційні вивіски, встановити інформаційний екран у холі бібліотеки)
- Підтримувати та заохочувати ініціативність та неформальну міжособистісну взаємодію між працівниками Бібліотеки для швидкого та результативного виконання спільних завдань
(Також у Система мотивації персоналу, орієнтована на сервісність та персональний розвиток)
- Запровадити систему корпоративних заходів, спрямованих на формування корпоративної культури через неформальне спілкування (спільні виїзди на екскурсії, професійні поїздки) та спеціальні навчальні заходи
(Також у Система мотивації персоналу, орієнтована на сервісність та персональний розвиток)

Показники досягнення цілі

- Щомісячне зменшення кількості не своєчасно наданого зворотного зв'язку на запити за різними каналами (між працівниками Бібліотеки)
- Щорічне збільшення кількості користувачів Бібліотеки (середньомісячне за рік)
- Щорічне збільшення прихильників Бібліотеки в соціальних мережах (сукупно)
- Щорічне збільшення кількості успішних партнерських проектів Бібліотеки

Ціль 4. Системна наукова діяльність бібліотеки

Системне проведення наукових досліджень за актуальними темами та впровадження їх результатів у практичну діяльність Бібліотеки допоможе їй бути справді інноваційною. Особливу увагу буде зосереджено на випрацюванні системи поширення результатів наукової та науково-практичної роботи співробітників Бібліотеки через проведення та участь у відповідних заходах і видавництво (електронне та паперове) власних наукових продуктів.

Ініціативи

- Започаткувати наукові дослідження за актуальними напрямками інформаційно-бібліотечної галузі на основі аналізу проблематики наукових досліджень в Україні та світі
- Організувати щорічну міжнародну наукову конференцію Бібліотеки із організацією та розміщенням матеріалів конференції в електронному середовищі
- Налагодити систему видавництва (електронного, паперового) власних наукових продуктів: бібліографічно-реферативних баз даних, покажчиків, книжок тощо
- Створити систему висвітлення наукових досліджень та практичного досвіду бібліотеки за певними напрямками діяльності через власні науково-практичні заходи, постійну участь працівників бібліотеки у заходах інших організацій, публікації у наукових та науково-практичних виданнях та відкритих електронних архівах

Показники досягнення цілі

- Щорічне збільшення кількості успішних власних наукових розробок, апробованих досліджень, науково-практичних впроваджень в процеси Бібліотеки
- Щорічне збільшення кількості учасників / виступів від Бібліотеки на всеукраїнських та міжнародних бібліотечних конференціях
- Щорічне збільшення кількості публікацій працівників Бібліотеки

- Щорічне збільшення кількості цитувань працівників Бібліотеки
- Щорічне збільшення кількості наукових продуктів (видань, баз даних тощо) Бібліотеки

● Загальна інформація про Бібліотеку

- Площа приміщень – 13 869 м², з них:
 - 6 320 м² – для обслуговування користувачів
 - 4 400 м² – для зберігання фондів
- Загальний фонд бібліотеки – близько 2 700 000 примірників, з них:
 - рідкісних та цінних документів – понад 5 500 примірників
 - паперових книг – більше 2 000 000 примірників
 - паперових періодичних видань – понад 500 000 примірників
 - електронних ресурсів у передплачених наукових базах даних – понад 300 000 назв
- Кількість комп'ютерів – 115, у тому числі:
 - серверів – 4
 - для співробітників – 96
 - для користувачів – 15
- Кількість користувачів – близько 32 000 осіб, з них:
 - близько 23 000 – студенти
- Відвідувань за рік (в середньому) – більше 2 500 000, у тому числі:
 - веб-ресурсів бібліотеки – понад 500 000
- Загальна кількість працівників (осіб) бібліотеки – 129, з них:
 - технічних працівників – 29

- бібліотечних працівників – 113
- адміністрація – 4
- Відносні показники діяльності бібліотеки:
 - Обертаність (середнє число видач, яке приходить на одиницю фонду) – 0, 25
 - Книгозабезпеченість (середня кількість книг, що приходить на одного зареєстрованого читача) – 21
 - Читаність (середнє число книг, виданих одному читачу в рік) – 5,3
 - Відвідуваність (середнє число відвідувань, що припадає на одного користувача бібліотеки за рік) – 7, 3
- Веб-сайт – <http://library.kpi.ua/>
- Електронний каталог – <http://opac.kpi.ua/>
- ЕІАКПІ – відкритий електронний архів наукових та освітніх матеріалів НТУУ «КПІ» – <http://ela.kpi.ua/>

30 вересня 2016 року